

Nr 148

Av herr Pålsson m. fl., om statsbidrag till vägsamfälligheter för utförande av skogsbilvägar av stamvägskaraktär.

För att landets skogstillgångar på bästa sätt skall kunna utnyttjas är ett väl utbyggt vägnät av den allra största betydelse. Det är en förutsättning för att man till alla delar skall kunna utnyttja och tillvarataga skogsmarkernas produktionsförmåga. Samtidigt som vägar vidgar våra möjligheter att producera och utnyttja skog, bryter de skogsbygdernas isolering och medverkar kraftigt till att skapa tidsenliga arbets- och levnadsförhållanden för skogsbygdernas befolkning.

Ännu ligger emellertid mycket stora delar av vårt land och i särskilt hög grad Norrlands skogsmarker väglösa och svåråtkomliga. Att genom utbyggnad av det allmänna vägnätet förse dessa skogsbygder med erforderliga vägar skulle ta avsevärd tid. Men även om det icke hittills varit möjligt att genom utbyggnad av det allmänna vägnätet tillgodose skogsbygdernas behov av vägar har dock — med hänsyn till skogsnäringsens betydelse för hela vårt land — det allmänna genom bidrag understött utbyggnad av viktiga skogsbilvägar.

Bidrag för skogsvägbyggnad har sålunda under en följd av år utgått ur anslaget för *Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo*.

Anslagsbeviljningen har emellertid — med hänsyn till föreliggande behov — varit helt otillräcklig. Enligt till skogsvårdsstyrelserna och kungl. skogsstyrelsen inkomna bidragsframställningar, vilka med hänsyn till bidragsknappheten torde vara starkt begränsade, utgör bidragsbehovet ur anslaget för närvarande ca 20 miljoner kronor. Till anslaget har emellertid under de senare åren anvisats endast 1,5—2,5 miljoner kronor per år.

Skogsbrukets huvudvägar utgör emellertid så väsentliga kommunikationsleder för skogsbygderna och deras näringsliv och en sådan komplettering av det allmänna vägnätet, att det måste vara motiverat att statsbidrag ställes till förfogande i större omfattning än som hittills utgått för utbyggnad av dem. Därigenom säkerställles också att vägarna i fråga blir väl planlagda och utförda samt allmänt tillgängliga. Då statsbidrag lämnas till skogsbilväg skall nämligen planläggningen till viss del samordnas med planläggningen av det allmänna vägnätet.

De skogsvägföretag, som är mest angelägna, omfattar för Norrlands vidkommande i regel en längd av 1,5—2 mil och däröver per företag, och kostnaderna för dessa företag uppgår till 200 000 å 300 000 kronor per mil väg

— vägarna i fråga bygges nämligen ur hållfasthets- och framkomlighets-synpunkt i stort sett efter samma normer, som gäller för ödebygdsvägar.

Företag av den storleksordning, som det här är fråga om, berör oftast ett mycket stort antal enskilda intressenter — i åtskilliga fall hundratalet intressenter per företag. Enligt bestämmelserna för anslaget för väg- och flottledsbyggnader på skogar i enskild ägo är statsbidraget maximerat till 50 % av de utav skogsvårdsstyrelserna godkända kostnaderna för företagen.

Med hänsyn till den komplettering av det allmänna vägnätet, som skogsbrukets vägar utgör, synes det vara motiverat att bilskattemedel i viss utsträckning får tagas i anspråk för att stödja utbyggnad av dem. Ytterligare motiv härför är att skogsbrukets biltransporter utföres i mycket stor omfattning på enskilda vägar eller tillfälliga transportleder (bl. a. vintervägar av skilda slag), vars utförande och underhåll icke stödjdes av allmänna medel, ehuru skogsbruket för dessa transporter får betala bilskatteavgifter såsom vid utnyttjande av allmänna vägar.

Genom överförande av bilskattemedel, förslagsvis och i första hand 1 % — eller c:a 8,5—9,0 miljoner kronor för budgetåret 1956/57 — av de årligen inflytande bilskattemedlen, till nionde huvudtiteln för att under anslaget *Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo* utnyttjas för att enligt anslagets bestämmelser utgå såsom bidrag till vägsamfälligheter för utförande av viktiga skogsbilvägar (stamvägar enligt anslagets bestämmelser) skulle utbyggnad av skogsbygdernas kommunikationsleder stödjas på ett för bygderna och skogsnäringens utövande mycket väsentligt sätt.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen för budgetåret 1956/57 för ökad utbyggnad av skogsbilvägar måtte överföra 1 % av under budgetåret inflytande bilskattemedel till nionde huvudtiteln för att under anslaget *Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo* utnyttjas för att enligt anslagets bestämmelser utgå såsom bidrag till vägsamfälligheter för utförande av skogsbilvägar av stamvägskaraktär.

Stockholm den 24 januari 1956

Olof Pålsson

Bernhard Näsgård

Theodor Johansson

Georg Carlsson

Lars E. Andersson